

111 miliardářů

BÝTI PREMIÉREM? „To mě teda vůbec neláká. Mám svých problémů dost. Musím se starat o tři sta firem,“ říká potravinářsko-chemický miliardář a vůdce hnutí ANO 2011 Andrej Babiš.



VLÁDCE AGROFERTU ANDREJ BABIŠ

Jsem úplně obyčejný člověk

Prostořeký a bojovně naladěný – tak vtrhl miliardář **ANDREJ BABIŠ** do české politiky. „Neúspěch v ní rozdýchám mnohem líp než v byznysu,“ říká. Jaké jsou jeho největší porážky?

Kdy jste naposledy opékal buřty?

Grilujeme často. Skoro pokaždé, když je nějaká rodinná oslava.

A přesně?

(*Dívá se do svého velkého diáře, který má po celou dobu rozhovoru před sebou.*) Druhého září jsem měl narozeniny, takže to jsme grilovali zatím naposledy.

Kde kupujete buřty?

Samozřejmě v našich masokombinátech, máme speciální grilovací buřty a pářečky. Nejradši mám ty kostelecké.

Vám chutnají?

Jasně.

V testu MF Dnes z roku 2010 ten váš špekáček pohořel, byl 14. z 18 vzorků.

Tyhle testy se dělají všelijak. Bůhvídko to testoval.

Určitě nemají důvod vám škodit. Například šlehačka z vašeho mlékárenského závodu Olma tam podobný test vyhrála.

No vidíte.

Jenže ty vaše špekáčky obsahovaly jen 37% masa, tedy dokonce o tři procenta méně, než je minimální hodnota pro tento masný výrobek podle normy. Neměly se vůbec špekáčky nazývat...

To byste musel vědět, jak se v Čechách prodávají potraviny. Přijďte na fetězec, ukážou vám vzorky z celé střední Evropy a pak vám řeknou, jak to má vypadat, jaké to má mít složení a hlavně – kolik to má stát. Potom jdete domů a přemýšlíte, jestli jste schopni to udělat.

A vy schopni jste, takže pak v supermarketech prodávají šízené potraviny.

Vyrábíme to, co si fetězce přeji a co lidé kupují. Co máme dělat jiného?

Říct: „Takhle to nevyrobíme. Chceme dělat kvalitní produkty.“

Výborně, takže odstavíme fabriku a propustíme lidi (*trochu rozčileně*).

Kdo jiný se má diktátu fetězců postavit než vy – velkovýrobce. Vaše firmy patří mezi největší hráče ve výrobě masa, uzenin, pečiva i mléčných výrobků.

Do menších obchodů, které si klidně připlatí, dodáváme zboží v lepší kvalitě. Postupně se to zlepšuje i v těch supermarketech, ale bohužel to jde pomalu. Kvůli naturelu našich lidí – Češi prostě pořád rádi nakupují ve slevách a v diskontech.

A vy je v tom ještě podporujete. Pamatuji si, že kostelecký masokombinát dělal kdysi jedny z nejlepších uzenin...

Prostě to není tak jednoduché, ale slibuju, že to budeme zlepšovat. Vezmeme vás na ochutnávku a řeknete nám, co vám vadí. Kritika je dobrá věc, ale společnost by měla ocenit, že Agrofert je jediný, který tady masivně investuje do českého potravinářství. Řekněte mi, kdo další?

Předpokládám, že i na tom vaše impérium slušně vydělává, byť kostelecký masokombinát je údajně vašim nejprodávějším podnikem.

Mnohem důležitější je jiná věc – zachránili jsme plno fabrik. Máme téměř 30 tisíc zaměstnanců. Nejmodernější pekárnu

Andrej Babiš (58)

Původem slovenský podnikatel s českým občanstvím. Druhý nejbohatší Čech, jeho majetek odhadl TÝDEN zhruba na 75 až 90 miliard korun. Americký časopis Forbes měl odhad skromnější, s 27 miliardami Kč jej zařadil v žebříčku nejbohatších lidí světa na pozici kolem 900. místa. Babiš vlastní agrochemický holding Agrofert, kam mimo jiné patří Kostelecké uzeniny, Vodňanská drůbež, mlékárna Olma, pekárny Penam nebo chemička Synthesia. Vystudoval zahraniční obchod na vysoké škole ekonomické v Bratislavě. V roce 1978 nastoupil do PZO Chémapol Bratislava, poté do PZO Petrimex. V letech 1980–89 byl členem KSS. V roce 1993 založil Agrofert. Loni založil občanskou iniciativu nazvanou ANO 2011 (Akce nespokojených občanů), letos v květnu se z ní stalo politické hnutí. Má čtyři děti – dvě dospělé s první manželkou, další dvě – dvanáctiletou dceru a osmiletého syna – s druhou ženou Monikou.

ve střední Evropě. A úroveň námi vyráběných potravin je určitě dobrá. Nedávno jsme byli úspěšní v prestižní soutěži o nejlepší chleba, kterou pořádá Svaz pekařů a cukrářů ČR. Konkrétně Zábrdovický pšeničnožitný chléb. (*Vyhrál chléb konkurence, Babišem zmíněný produkt obdržel ocenění řemeslný chléb vynikající kvality, pozn. red.*) Ten občas snídám, stejně jako náš sedmizrný chleba.

A co jste říkal na kritiku vašeho pečiva od Jiřího Paroubka?

Když byl u nás kdysi na návštěvě, pochutnával si. Pak zjistil, že máme politické hnutí a jsme konkurenti, tak mu náš chleba přestal chutnat. Nerozumím tomu. Jsou to jen mediální triky (*usmívá se*).

Už jste si zvykl na to, že jste miliardář?

Teď mě spíš nazývají politikem. Na to označení „miliardář“ jsem si nezvykl, protože lidi si pak myslí, že mám někde doma miliardy, a tak to není. Mám nějakých 28 papírů – akcií firmy Agrofert.

Firmy, kterou vlastníte. Jste druhý nejbohatší Čech, to už vám nikdo neodpáře.

Je třeba rozlišovat, kdo má v hotovosti miliardy, jako naši kmotři například, a kdo má nějaké „teoretické miliardy“ uložené ve firmě. V tom vidím velký rozdíl.

Podle prestižního ekonomického časopisu Forbes máte majetek ve výši 1,4 miliardy dolarů, což je zhruba 27 miliard korun.

Podle mě to je spekulace. Potvrdilo by se to jen tehdy, pokud bych Agrofert prodal, a to dělat samozřejmě nebudu.

A jaký je váš odhad jeho ceny?

Mě to vůbec nezajímá. Starám se spíš o nové investice a firmy, které mají problémy. Zajímavější žebříček byl podle mě ten, který jste v TÝDNU nedávno zveřejnili, a sice to, kdo tady platí kolik na daních. Zeptali jste se padesáti podnikatelů a jen dva odpověděli – já a pan Schwarzenberg.

Tvrdil jste, že jste za rok 2010 v Česku zaplatil daň z příjmu fyzických osob ve výši 12,1 milionu korun.

To jsou fakta! Loni to bylo už 25 milionů, mé firmy zaplatily dalších 800 milionů korun, k tomu v Německu asi 40 milionů eur (zhruba miliarda korun) a na Slovensku 10 milionů eur (250 milionů korun). Dohromady přes dvě miliardy na daních. V Americe se takoví lidé spíš chválí, proto nevidím problém to zveřejnit...

Tím spíše nechápu, proč se stydíte za to, že jste bohatý?

U nás v Česku je to nepříjemné téma.

Proč?

Od revoluce si tu lidi o podnikatelích myslí, že jsou to podvodníci, kteří zbohatli na podvodech při kuponové privatizaci nebo vytunelováním kampeliček. Podnikatel je skoro nadávka, přitom tu je plno poctivých lidí, kteří vybudovali firmy od nuly a bez podvodů. Začínal jsem v roce 1993 se čtyřmi zaměstnanci a 100 tisíci korunami základního jmění.

Takový start dnes zní jako utopie.

Znám spoustu mladých lidí, kteří sní o tom, že se hned po skončení vysoké ▶

► **SMYSL PRO HUMOR.** Když se v březnu 2004 otevřela nová výrobní linka závodu Kostecké uzeniny, připravil Babiš pro politiky improvizované posezení – z přepravek na maso.



školy vrhnou na podnikání. Ale budou to mít hodně složité. Nejen kvůli krizi, ale hlavně proto, že ve většině sektorů české ekonomiky jsou už karty rozdané.

Kdy nastane doba, že tady hokejisté budou zveřejňovat platy jako v NHL?

Já se toho určitě nedožiju. Díky politice teď přicházím do styku s lidmi, které v byznysu nepotkám. Mám větší přehled o náladách obyvatel, o tom, jak žijí, jaké mají problémy. A závist je v Česku pořád velký problém.

Setkal jste se s ním osobně?

U nás se nesluší říkat něco do očí... Ale teď nedávno jsme měli v Praze na náměstí Míru mítink s kandidátem do Senátu Milanem Hulíkem a tam mně nějaký člověk kladl otázky, proč jsem nezůstal na Slovensku a co tady chci.

Co jste mu odpověděl?

Že se cítím být Čechem, mám českou ženu a děti. S Čechy mám styky ještě z dob vysoké školy, když jsem dělal prezidenta AIESEC (*mezinárodní organizace studentů, pozn. red.*) na bratislavské VŠE, kamarádili jsme se s kolegy z Prahy. Díky politickému hnutí ANO 2011 jsme se po 35 letech potkali. Zavzpomínali jsme na studentská léta a bylo to fajn.

Byl jste bouřlivý student, nebo už jste tenkrát vydělával peníze?

Na vysoké škole jsem se nudil, učili nás kolegové, kteří skončili pár let před námi, nebylo to až tak zajímavé. Byla to relativně lehká škola, kterou jsem ukončil

červeným diplomem. Proto jsem se angažoval v tom AIESEC – sháněli jsme praxe pro studenty. A taky jsem dělal brigády, abych si vydělal na to, co jsem potřeboval. Od patnácti jsem vykládal vagony, čistil stroje v tiskárně, tapetoval anebo pracoval v chemičce, kterou jsem si pak mnohem později koupil.

Chodil jste vůbec do hospody?

Na gymnázium jsme chodili na kofolu s rumem. Na vysoké škole zase na víno z černého rybízu, strašně silné, takže po něm občas bolela hlava.

Kdy jste se posledně opil?

V osmnácti, když jsme byli v Velikonocích vyšupat holky. Vypili jsme lahev whisky na ex a mně nebylo vůbec dobře. Pak jsem to moc nevyhledával. Piju teď normálně – červené víno. Mám rád jihoamerické, ale i moravské.

A v jaké cenové relaci se pohybujete?

Nepiju to podle ceny, ale jestli mi chutná. Mám rád Cabernet Sauvignon. Piju značku Caro z Argentiny. Objednávám si to přes naše restaurace. Lahev stojí přibližně 1200 korun. Nemám moc čas chodit nakupovat, zvládnou to párkrát do roka, když potřebuju nové obleky, košile, spodky a ponožky.

Skočíte si do nejbližšího supermarketu, nebo raději jedete do zahraničí?

Normálně. V neděli jsem si byl na Chodově kupovat disky DVD, byl jsem v lékárně a ve sportu, kde jsem sháněl něco pro dceru. Jsem vlastně obyčejný člověk. Byl jsem na

fótbale Polsko–Česko ve Vratislavi a o pěstávce jsem šel na záchod – bylo tam dvacet pisoárů takhle a dvacet takhle (*ukazuje rukou dvě řady*). A všude bylo plno...

To musel být zážitek...

Tak jsem čural a nějaký chlap hned vedle na mě kouká a ptá se: „Vy jste pan Babiš?“ Kývám. A on pokračuje: „A vy tady jako s náma čuráte?“ Tak jsem se ho zeptal: „A kde bych měl jako čurat?“ To byla pro přítomné obrovská senzáce – tak jsem se fotil na toaletách asi s deseti fanoušky. Lidé mají divné představy, když se fekne miliardář. Snažím se chovat normálně. Dělán většinu věcí jako všichni – chodím nakupovat do běžných obchodů, piju teď stejný čaj jako vy...

Říkáte o sobě, že nepotřebujete ty „hračky“ jako jiní bohatí lidé, tedy jachtu nebo tryskáč. Kolik máte třeba teď v penězence?

Nevím, v jednom pořadu jsem dostal podobnou otázku a měl jsem tam něco kolem sto tisíc korun. Potřebuju mít nějakou hotovost, protože nepoužívám karty – nepamatuju si ty piny. Jsem konzervativní a nemám potřebu někoho oslňovat bohatstvím. I hodinky mám nenápadné, žádné diamanty ani zlato.

To jsou IWC?

Vacheron Constantin, to vám něco říká?

Patří mezi ty nejluxusnější – vlastní je mimo jiné i Vladimír Putin. Cena tak 700 tisíc korun.

Byly trochu dražší... To jsem si dovolil koupit, protože se mi líbily. Připadají mi elegantní a přiměřené mému věku. Jsou skoro jako ty vaše.



◀ **KLIKY S AUTOBUSEM.** Andrej Babiš koupil za devět milionů klikující autobus, který pro londýnskou olympiádu vytvořil výtvarník David Černý. Sám si před exponátem zacvičil na Staroměstském náměstí.

Ty jsou taky švýcarské s kvalitním strojkem, ale stály 10 tisíc korun.

Ale na první pohled ten rozdíl člověk nepozná.

Můžeme si je vyměnit, pokud chcete.

Ne, děkuji, na ty svoje už jsem si zvykl (*směje se*).

V čem se ještě projevuje ten váš konzervatismus?

Rád používám stejné věci dlouho a dodržuju slovo, což se dnes moc nenosí. Na tom jsem založil své podnikání. Pokud bych slovo výjimečně nemohl dodržet, musím mít důvod a ten musím umět vysvětlit.

Kdy se vám to stalo naposledy?

To si nepamatuju. Prostě slovo je pro mě víc než smlouva. Bohužel to u nás neplatí obecně. V tom korupčním prostředí, které tu politici vytvořili, není divu.

Berete kauzu Davida Ratha, který je stále ve vazbě kvůli podezření z bráni úplatků, jako první skutečný krok v boji proti korupci?

Myslím, že takové věci se dějí na většině hejtmanství. Jen Ratha chytili. Protože někdo byl důsledný, protože to státní zástupkyně Lenka Bradáčová dotáhla do konce. No, a hlavně se vyšetřování povedlo utajit před některými policejními funkcionáři. Jinak by to ten systém Matrix, který je tu dokonale vybudovaný, zase zamaskoval. Pro mě je zázrak, že se ta kauza neproflákla ještě před zatýkáním.

Jak je to u vás v Agrofertu? Je pro vás těžké utajit důležité informace?

Při mé povaze jde těžko něco utajit, ale učím se. Snažím se žvanit méně. Základem je tento kalendář (*ukazuje na stůl, kde má již zmíněný hustě popsaný diář*). Schůzky si zařizuju sám a píšu si je do něj, nejsou ani v mailu, takže nikdo nezná můj program. To je nejvíc sřežená věc, co tu máme (*směje se*). Kdyby se to ztratilo, byl by to fakt průšvih.

Vychováváte dvanáctiletou dceru a osmiletého syna. Máte na ně víc času než na dvě děti z prvního manželství, které jsou už dnes dospělé?

Mám, ale stále ne dost. Měl bych ho podstatně víc, kdybych si nevymyslel to hnutí. Bohužel...

Dělají nějaký sport?

Všechny hrají tenis. U první dcery jsem byl ten klasický otec, který visel na síti a myslel si, že jeho dítě bude hrát finále Wimbledonu; z toho jsem vystřízlivěl. Starší děti jsem k tomu nutil. Bral jsem to až moc vážně. U mladších dětí jsem mnohem benevolentnější, nechci jim to zošklivit a nechávám je dělat, co je baví.

Kam to starší dcera dotáhla?

Byla dvojnásobná mistryně Maroka do 10 let, hrála i se synem krále Hasana II. A vyklepla ho dvakrát 6:0. Snášel to celkem v pohodě. I mě samozřejmě porazila. Tenis jsem nikdy nehrál závodně, na rozdíl od basketbalu a volejbalu. Teď moc nespportuju, nemám čas a navíc jsem měl trochu potíže s plotýnkou. Chodím jen do fitka a každé ráno od půl šesté do půl sedmé posiluju doma.

Umíte prohrávat?

Ve sportu bez problémů, v byznysu mi to jde hůř.

Nejhorší prohra v tenise?

To mi netrhá žíly. Nejsem jako pan prezident Klaus, který musí vždycky vyhrát.

Hráli jste spolu?

Čtyřhru. S parťákem Jiřím Novákem jsme se drželi instrukcí a prohráli jsme (*směje se*).

Největší porážka v byznysu?

Mění se to. Dlouhá léta jsem tvrdil, že mě štve Unipetrol, a dnes jsem celkem rád, že jsem ho nekoupil, protože se ukázalo, že budoucnost rafinerií v Evropě je dost nejistá. Možná by bylo v našem případě lepší, abychom byli závislí na jiné strategické surovině, než je ropa, a to na plynu. Ten je méně rizikový. Ale těch porážek je samozřejmě víc. Penta nás porazila v tom, že koupila uzeniny Schneider. Byl jsem tehdy našťavaný, ale ve finále jsem spokojený, že to nevyšlo.

A co vás nejvíce mrzí právě teď?

Dělám plno chyb, několikrát jsem přišel o velké peníze... Dnes? Nejsem nadšený, že jsem vlezl do dřevařského průmyslu, protože tenhle sektor je závislý na státní firmě. Možná je to proto, že celý ten systém soutěží je divný. Ale možná se to zase změní... A dál? Asi to, že jsem šel podnikat do Číny. Tam se nám to nepovedlo, máme tam chemičku na výrobu titanové běloby. A nic moc.

V Číně se dá nevydělat?

Taky se divíte, co? To jsou ty marketingové pověsti, které občas neplatí. Jako zadek Jennifer Lopez. Ten je podle médií taky úžasný, ale jaká je skutečnost?

Vy o něm máte nějaké pochybnosti? Viděl jste ho snad nějak zblízka?

Bylo by ho třeba změřit, když přijede do O₂ Areny (směje se). Každý máme jiné gusta.

Co se vám líbí na ženách?

(Chvilí přemýšlí, pak přichází fyzioterapeut Pavel Kolář, pro něhož v Praze na Chodově - kde rozhovor probíhá - vybudoval Centrum polybové medicíny, a dává mu reklamní propisku firmy vyrábějící viagru.) Co mi to dáváš? To naštěstí ještě nepotřebuju! (Směje se.) Jennifer je typický příklad marketingu - má gigantický zadek a všichni říkají, jak je úžasný. O tom se ale nebavme.

Takže? Neodpověděl jste.

Všechno se mi líbí. Jsem přece normální chlap.

A na vaší přítelkyni Monice?

To není přítelkyně, ale moje žena.

A co vás na ní na první pohled nejvíce zaujalo?

Úsměv, ten má úžasný. Ale jinak mám přísnou ženu. Drží mě „na krátko“. To je jediný člověk, který mě nepřímou řídí.

Spravuje i rodinné finance?

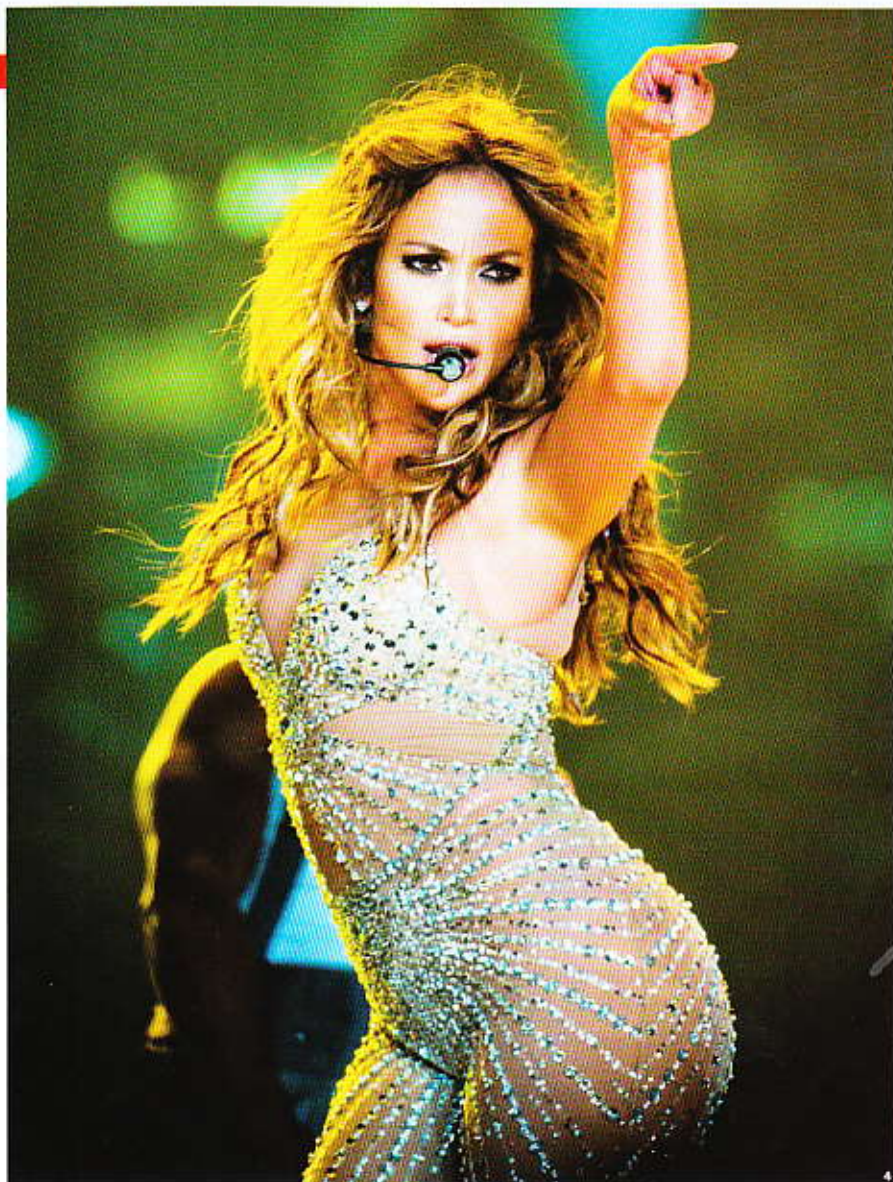
To mám pod palcem já, ale složenky platí ona, přes internet.

Co jí na vás nejvíce vadí?

Že neustále pracuju a asi také to, že mi občas ujede nějaké to sprosté slovo. Není to dobře, když tak mluvím, ale občas si člověk potřebuje ulevit. Před dětmi se umím ovládat. To by mi žena dala! Ale musím na tom ještě zapracovat.

Budete teď větším diplomatem?

Jestli myslíte jako ostatní politici, tak to určitě nebudu! Nikdy se nenaučím lhát jako oni, slíbovat nesmysly, a nikdy nebudu vést debaty o ničem jako o ni. Prostě budu mluvit normálně a odpovídat pravdivě. Odmiřám to pokrytectví. To znamená, že se neumím chovat ve vysoké společnosti. Už jako šestnáctiletý jsem obsluhoval kosmonauta Nikolajeva na československé ambasádě, když otec pracoval jako zástupce GATT (Všeobecná dohoda o clech a obchodu, pozn. red.). Rozhodně jsem tam neudělal ostudu jako náš



▲ ČÍNA JAKO ZADEK JENNIFER. Že v Číně dokáže vydělat každý, není podle Babiše tak úplně pravda. „To jsou ty marketingové pověsti, které občas neplatí. Jako zadek Jennifer Lopez. Ten je podle médií taky úžasný, ale jaká je skutečnost?“

nejmenovaný premiér na večeři u švédského předsedy vlády, kde vyprávěl něco o švédské trojce.

Myslíte Mirka Topolánka?

To říkáte vy, slyšel jsem to stejně jako vy.

Neslyšel jsem to.

Tak si to dohleďte. Umím se chovat, vyrostl jsem v zahraničí, potkal jsem hodně významných lidí a umím čtyři jazyky. Domluví se tam dobře, nedělám ostudu. Jenže když mi v televizní debatě někdo lže do očí, tak se rozčilím. Bohužel to korupční prostředí už zasáhlo i média.

Příklad?

Veřejnoprávní ČT. Politici volají jejím řediteli a rozhodují o tom, kdo bude v debatě a kdo nikoli. Takhle zarazili moji účast v pořadu Máte slovo u pani Jílkové,

i když jsem tam byl pozván jako největší výrobce potravin, který se měl vyjádřit k problematice DPH, a běžel jsem už dokonce v upoutávkách.

Jak vám to vysvětlili?

Odvolali se na nějaký svůj kodex, že jsem prý politik a že budou volby. Přitom já nikde nekandiduju, naše hnutí jen podporuje několik kandidátů do Senátu. A tak tam vystoupil Vít Bárta, který podle ČT není politik, a říkal národu, že má dva koně, a proto je zemědělec a rozumí i potravinám, protože je jí. Je to výsměch, přitom Česká televize žije z našich poplatků.

A nezrušili vaši účast spíše kvůli tomu, že jste minule v témže pořadu nechtěl nikoho pustit ke slovu?

Tam jsem to nezvládl, dobře, těšil jsem se na reparát. Zrušení pozvánky mi ozná-

mili přesně v momentě, kdy jsem měl svou první hodinu češtiny. Sem do restaurace za mnou chodí paní učitelka. Snažím se zlepšit svůj projev a češtinu.

Co vám dělá v češtině největší problémy?

V infinitivech říkám místo „t“ pořád „t“ – dělat, pracovat. Ale spíš mi radí, jaká slova bych neměl používat, a nabízí mi alternativy. Takže: nikoli „do prdele“, ale „od válu“. Místo „abyseme“ má být „abychom“. Místo „prúser“ mám říkat „problém“. A podobné věci...

Takže je to spíš mediální poradkyně.

Mluvím a ona mě opravuje. Ale je to spíš doporučení, protože stejně některá slova prostě budu asi používat dál, i když teď trochu fušuju do politiky.

Jak tam zvládnete případnou porážku?

Tam to bude v pohodě stejně jako ve sportu. Na rozdíl od všech těch politiků tam nejdu vydělat peníze a něco nakrást. Většina těch, co tam jsou, budou mít v normálním životě problém sehnat nějakou práci a užít si. A ti, co už si nakradli, mají zase problém pustit ty získané peníze do oběhu.

Podporujete sedm kandidátů do Senátu. Jaký výsledek by vás letos potěšil? (První kolo senátních voleb proběhlo 12. a 13. října, po uzavěrci tohoto speciálu, pozn. red.)

Co mám říct, když ČT je pod vlivem politiků. Jsem na černé listině. V *Otázkách Václava Moravce* jsem na naléhání moderátora řekl, kdo mě z Klausovy družiny žádal o úplatek. Pořad měl obrovskou sledovanost, ale večer jsem ani nebyl ve zprávách. Problémy máme, i když chceme dělat mítinky v centrech měst, kde máme kandidáty do Senátu. Parlamentní strany to mají rozebrané. Matrix funguje. Dnes není jednoduché dostat se do médií nebo někam napsat nějaký komentář.

Takže si po týdeníku koupíte i televizi?

Proč? Uděláme regionální televizi z našeho týdeníku 5 + 2 dní. Ale zatím je to jen nápad, příští rok se snad povede uskutečnit. Teď budujeme web týdeníku 5 + 2.

A to číslo senátorů?

Sám jsem zvědavý. Když získáme aspoň jednoho, budeme rádi. Je to první zkušenost s kampaní, je to pro nás jiný svět. Politika je o médiích, marketingu. Klasické strany tady budují značky dvacet let a ze státního rozpočtu dostaly miliardy. To je dobrý byznys. Většina stran kolem těch

tří procent tam jde kvůli penězům. My bychom byli pro, aby se státní dotace snížily. Proč někdo nefekne, že se do kampaně dá maximálně 50 milionů korun? Proč jejich výdaje nikdo nekontroluje? Vždyť velká část stranických výdajů jde z našich daní. Podepsal jsem nedávno také výzvu za přímou demokracii. My chceme podobný systém, jako je třeba ve Švýcarsku. Teď tam hlasovali o zpřísnění protikuřáckého zákona a řekli „Ne“.

Jak byste hlasoval vy?

Jsem vyléčený kuřák. Přestal jsem kouřit 16. prosince 1996. Z dvaceti červených marlborek denně na nulu.

Kvůli zdraví?

Z časopisu TÝDEN jsem si vystříhl obrázek, jak vypadají plíce kuřáka, kterého ničí rakovina. Měl jsem to vylepené ve své kanceláři a každý den jsem na to koukal, až jsem tipnul poslední cigáro. Takže jste se vlastně zasloužili o moje zdraví (*usmívá se*). A cítím se mnohem líp. Kouření je svinstvo.

PODNIKATEL JE U NÁS SKORO NADÁVKA, PŘITOM TU JE PLNO POCTIVÝCH LIDÍ, KTERÝ VYBUDOVALI FIRMY OD NULY A BEZ PODVODŮ.

V roce 2014 budou parlamentní volby – poprvé s vaší účastí.

Ano, já osobně – pokud nenajdu lepší tvář – povedu hnutí do voleb. Snažím se oslovit další významné lidi, jestli by nechtěli vstoupit a reprezentovat hnutí, jako například Pavla Teličku.

Jaký výsledek byste bral?

Musíte mít přístup k médiím a mít peníze.

Ty přece máte.

Nebudu to všechno platit. Do politického hnutí ANO 2011 jsem investoval už asi 17 milionů a předtím do stejnojmenné občanské iniciativy asi šest milionů.

A sponzoři?

Dali celkem už asi pět milionů. My dnes říkáme: „Podporuješ nás? Podpoř nás tím, že nám dáš peníze. My zveřejníme tvé jméno na našem webu. Nemáš tisíc korun? Aní pět set? Nebo jen nemáš odvahy? Když ji máš, dej nám pětistovku.“ Nám jde hlavně o morální podporu, ale to jméno na webu je důležitější než peníze. Většina podnikatelů

s námi souhlasí, ale někteří se bojí přispět, protože by byli na tom našem webu. Ale pak ten systém, že nahofe se kraje a dole se podvádí, protože to dělá mnoho lidí, bohužel nikdy nezmizí. Neplatit daně bude pořád sexy, jako je sexy „švarcsystém“, daňové úniky z večerek, alkoholu, cigaret a pohonných hmot. Hlavní problém tohoto státu je, že neumí vybrat daně. Náš kontrolní systém je nedostatečný.

Čím to je? Jsou vysoké? Nebo za to může to, že drobní podnikatelé a živnostníci neplatí téměř nic, protože využívají až příliš velkorysý nástroj paušálních nákladů?

Nevím. V první řadě bych zavedl registrační pokladny. Ve světě to funguje už dlouho. Nevím, proč se tomu naši politici brání. DPH bych snížil na úroveň okolních prosperujících států a daně ponechal na stávající úrovni.

Pořád jste neřekl ten cíl ve volbách. Vsadil byste boty, že budete mít víc než deset procent?

Ty můžu vsadit (*směje se*). Z toho bych měl radost, ale nic by to neřešilo. Kdo tady zastupuje podnikatele a zemědělce? Někáké svazy. Jsou tam slušní lidé, ale v těch televizních debatách nedokážou tvrdě argumentovat. Pokud by šli s námi, a kdybychom naše hnutí proměnili v podnikatelskou stranu, mohli by nás reprezentovat přímo v parlamentu, a ne čekat, jestli je ministr nebo premiér někdy přijme.

A vy můžete být premiérem.

To mě teda vůbec neláká. Mám svých problémů dost. Musím se starat o tři sta firem...

Už máte nějakého nástupce? Předáte jednou firmu dětem?

Buduju firmu jako manažerskou, ne rodinnou, nenutím je do toho, aby pracovaly v Agrofertu. Ale klidně mě může jednou někdo z mých dětí nahradit. Podle lopatkové teorie bych jednoho šéfa měl.

Prosim?

Budoucí šéf se pozná už v dětství – při hře na pískovišti. Už tam někdo velí, anebo sedí někde v koutě.

Jaký jste byl vy?

To už si nepamatuju, ale na gymnáziu jsem už byl vůdčí typ. A jedno z dětí takové je, ale nebylo by fér říkat které.

Dal byste mu Agrofert jednou ke správě?

To budeme řešit, až tam dojdeme.

Milan Eisenhammer ■